

TRIBUNA

Director fondator: Ioan Slavici
Revistă de cultură • serie nouă • anul XVIII • 16-30 septembrie 2019

409

Consiliul Județean Cluj

5 lei

Andrei Marga

Habermas la 90 de ani

Mircea Arman

**Michael Lassel -
ein Meister aus
Deutschland**

România și oamenii săi
din lume

Victor Hagea

Radu Cernătescu

**Apocalipsa după
Shakespeare**

Ilustrația numărului: Victor Hagea (Germania)

sumar

editorial

Mircea Arman
Michael Lassel - ein Meister aus Deutschland 3

cărți în actualitate

Irina-Roxana Georgescu
Scrisori din subterană 4
Iuliu-Marius Morariu
Un volum document 5
Alexandru Sfârlea
Carnavalul cuvintelor 5

cartea străină

Ștefan Manasia
Plictisitor ca un roman de război 6

comentarii

Elena Vieru
Avalon sau odiseea unei dezrădăcinări 7
Constantin Culeșan
Pamfletul alegoric (Traian Ștef) 9

poeți clujeni

Adrian Someșan
Poezia armonizărilor liturgice 10

eseu

Adrian Lesenciuc
Răspândirea limbii române literare.
Rețeaua socio-culturală 12
Radu Cernătescu
Apocalipsa după Shakespeare 14

diagnoze

Andrei Marga
Habermas la 90 de ani 16

idei

Lucian Sârbu
Un umanist în lumea plină de mărfuri 18

semnal editorial

Educația - o nouă concepție 20

însemnări din La Mancha

Mircea Moș
Barbiene 21

showmustgoon

Oana Pughineanu
Multiplicarea corpurilor și etica negativă (VI) 22

juridic

Ioana Maria Dragoste
Despre donație 23

social

Ani Bradea
România și oamenii săi din lume (XI):
Victor Hagea 25

traduceri

Alessandro Cabianca
L'Altundeva di Altundeva 28

o dată pe lună

Mircea Pora
Premiant... 29

reportaj literar

Cristina Struțeanu
Pur și simplu, țestoasa trecea... (I) 30

teatru

Eugen Cojocar
Cel mai iubit dintre pământeni urcă pe scenă... 31

muzica

Costin Tuchilă
Festivalul „George Enescu” 2019:
orchestre, dirijori, soliști 32

film

Lucian Maier
Touch Me Not / Nu mă atinge-mă 33

simeze

Silvia Suci
Lumea Elenei-Surdu Stănescu 34

arte

Cristina Simion
Poeme levantine în cheie fals-minoră 35

plastica

Nicoletta Isar
Spațiul pictorial CHÔRA al lui Victor Hagea 36

plastica

Spațiul pictorial CHÔRA al lui Victor Hagea

Nicoletta Isar

Victor Hagea

Poarta timpului (2017), ulei pe panză, 100 x 130 cm

Trupuri visătoare, pneumatice, învăluite în valuri opaline, iridiscente, proiectate pe țărături largi non-perspectivale – acestea sunt fascinantele viziuni picturale ale lui Victor Hagea. Reflecții asupra aspirațiilor imaginative ale Omului către Zbor, spre Eternitate, visele lui au conținut metaforic și fac vizibil corpul ne-întinat în lumina lui originală, transparentă – ca spațiu primordial pierdut, vizibil acum doar ca într-un vis, ca într-o oglindă. Donner à voir: a face vizibil in-vizibilul, imaginabilul – aceasta este sarcina titanică a artistului, „ofrandă” lui sacrosanctă către privitor: să facă să strălucească din nou darul. Și totuși, visul trebuie dezvăluit și re-descoperit de către privitor într-un rite de passage, un joc spiritual de inițiere. Aceasta este performanța rituală propusă de artist privitorului: un tableau vivant magic, pus în scenă ca teatru de încântare (fermecat), al cărui director de scenă/regizor este artistul însuși. Dar ce fel de spațiu ar putea fi acest spațiu care este și nu este? Acest spațiu al visului este spațiul chôra, singurul spațiu care poate conține corpul de ne-conținut al visului, acea mișcare spațială aeriană care face corpurile să se miște în mod mistic, paradoxal, în sus: ca și cum mișcându-se prin ele însele, sunt purtate de un fel de aspirație cosmică a unui spirit invizibil. Spațiul chôra este, după Timeu al lui Platon, spațiul primordial, spațiul matri-

ce (ekmageion), pântecul sau receptacolul în care creația originală s-a înfăptuit. Chôra este un fel de realitate de ordin terț (triton génos), un spațiu în facere/devenire, un spațiu-interval (intermediar), care este și care nu este, vizibil și in-vizibil: acesta este spațiul imaginației! Chôra nu este nimic altceva decât o oglindă cosmică în care ființa perpetuă s-ar reflecta, imaginea-memorie a cosmosului primordial, antidotul (pharmakon) contra uitării. Însă fundamentul oferit de chôra este abisal pentru că realitatea ei poate fi sesizată doar printr-o „reflectare bastardă”, ca într-un vis. De aceea zice Platon că a te uita la chôra este ca și cum „privim la ea ca într-un vis.” A privi imaginile lui Hagea este la fel, ca și cum te-ai uita într-o imensă oglindă cosmică, o imagine speculară (iluzionistică) și spectaculară, reflectând suprafața bogată a fal-durilor, seducătoarea textură a Jocului.

A visa, zice Socrate, este să confunzi imaginea cu originalul ei (Republica). Dar dacă visul confundă imaginea cu originalul, atunci el dezvăluie de asemenea și visul însuși, Imaginea sacrosanctă ascunsă, și aceasta este marea recompensă a privitorului, darul neprețuit al artistului. De aceea spațiul pictural chôra al lui Victor Hagea este un spațiu atât de ospitalier. ■

ABONAMENTE

Prin toate oficiile poștale din țară, revista având codul 19232 în catalogul Poștei Române sau Cu ridicare de la redacție: 30 lei – trimestru, 60 lei – semestru, 120 lei – un an. Cu expediere la domiciliu: 40,2 lei – trimestru, 80,4 lei – semestru, 160,8 lei – un an. Persoanele interesate sunt rugate să achite suma corespunzătoare la sediul redacției (Cluj-Napoca, str. Universității nr. 1) sau să o expedieze prin mandat poștal la adresa: Revista de cultură Tribuna, contravaloare revistă cont nr. RO57TREZ21621G335100xxxx și contravaloare taxe poștale cont nr. RO16TREZ24G670310200108x deschis la B.N. Trezoreria Cluj-Napoca.

Tiparul executat de:
IDEA Design + Print Cluj